

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

BRATISLAVA: 11.9.2025
ČÍSLO: 133/2025
VYBAVUJE: ING. NOVOTOVÁ

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K MATERIÁLU

**NÁVRH ZÁKONA, KTORÝM SA MENÍ A DOPLŇA ZÁKON Č. 404/2011 Z. Z. O POBYTE
CUDZINCOV A O ZMENE A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV
A KTORÝM SA MENIA A DOPLŇAJÚ NIEKTORÉ ZÁKONY**

I. Úvod: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky predložilo dňa 2. septembra 2025 na predbežné pripomienkové konanie materiál: „*Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony*“. Materiál predpokladá pozitívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, negatívne sociálne vplyvy, pozitívne a negatívne vplyvy na služby verejnej správy pre občana.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia odporúča predkladateľovi v bode 9. doložky vybraných vplyvov (Vybrané vplyvy materiálu) označiť aj pozitívne sociálne vplyvy.

Odôvodnenie: Návrh zákona okrem iného predpokladá aj 1) rozšírenie ochrany štátneho príslušníka tretej krajiny pred zrušením prechodného pobytu v prípade jeho nezamestnanosti, 2) predĺženie platnosti dokladu o pobyte občana Únie v prípade uplatnenia práva na pobyt z piatich na desať rokov a 3) akceptovanie elektronického súhlasu ubytovateľa s ubytovaním štátneho príslušníka tretej krajiny. Tieto zmeny by mohli mať pozitívne sociálne vplyvy, a to vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám.

Komisia žiada predkladateľa o vyznačenie vplyvov predkladaného materiálu v bode 9 Doložky vybraných vplyvov na podnikateľské prostredie, t. j., že predkladaný materiál má pozitívno-negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, a zároveň aj na MSP, najmä z dôvodu, že za priamo dotknuté subjekty v zmysle bodu 4 Doložky sa považujú aj niektoré právnické a fyzické osoby: napr. dopravcovia, ubytovatelia.

Odôvodnenie: Návrhom zákona sa zavádza akceptovanie elektronického súhlasu s ubytovaním, ktorý štátnemu príslušníkovi tretej krajiny potvrdí fyzická osoba alebo ubytovateľ, dochádza tým nielen k pozitívnym vplyvom a odbúraniu administratívnej záťaže na strane cudzinca a správneho orgánu, ale aj na strane podnikateľov (samotných ubytovateľov). Týmto spôsobom sa totiž mení forma preukazovania z listinnej (často s nutnosťou notársky osvedčeného podpisu) na elektronickú službu, čo bude mať jednoznačný priaznivý vplyv na ubytovateľov, ktorým tak odpadne povinnosť dávať papierové potvrdenia, a to prostredníctvom zavedenia elektronického prístupu.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

Za zásadný negatívny vplyv možno označiť navrhované zmeny podmienok pre obnovenie prechodného pobytu na účel podnikania. Kým podľa doterajšej právnej úpravy musel štátny príslušník tretej krajiny preukázať, že nemá evidované nedoplatky či pohľadávky po splatnosti len v čase podania žiadosti o obnovenie pobytu, nové znenie mu ukladá povinnosť nemať žiadne takéto nedoplatky počas celého obdobia trvania prechodného pobytu. Zároveň sa zavádza aj nový dôvod na zrušenie tohto prechodného pobytu, ak sa takéto nedoplatky objavia, pričom policajný útvar bude musieť konať na podnet daňového úradu, colného úradu, Sociálnej poisťovne alebo zdravotnej poisťovne. Takéto sprísnenie predstavuje značnú právnu neistotu a disproportčnú záťaž pre cudzincov (podnikateľov), keďže v praxi môžu krátkodobé nedoplatky vzniknúť aj z objektívnych dôvodov (napr. administratívne chyby či oneskorené úhrady) a rovnako sa vyskytujú aj u našich domácich podnikateľov. Navrhovaná zmena preto môže viesť k neprimeranému postihovaniu zahraničných podnikateľov a zhoršeniu podnikateľského prostredia na Slovensku.

V nadväznosti na plánované spustenie Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) sa navrhuje rozšíriť povinnosti dopravcov o zákaz dopraviť na hraničný priechod cudzinca bez platného cestovného povolenia, ak sa takéto povolenie vyžaduje. Takto nastavená povinnosť predstavuje negatívny zásah do podnikateľského prostredia dopravcov, keďže im ukladá ďalšiu zodpovednosť za kontrolu, ktorá by mala byť primárne úlohou štátnych orgánov. V praxi môže viesť k zvýšeniu administratívnej a finančnej záťaže, riziku sankcií a zdržaniam v doprave, pričom dopravcovia nemajú dostatočné nástroje ani kapacity na efektívne preverovanie všetkých cestovných povolení.

K analýze vplyvov na podnikateľské prostredie

Komisia žiada predkladateľa o vyhotovenie Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

K analýze sociálnych vplyvov

Komisia odporúča predkladateľovi v bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov identifikovať a popísať vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám.

Odôvodnenie: Návrh zákona okrem iného predpokladá aj 1) rozšírenie ochrany štátneho príslušníka tretej krajiny pred zrušením prechodného pobytu v prípade jeho nezamestnanosti, 2) predĺženie platnosti dokladu o pobyte občana Únie v prípade uplatnenia práva na pobyt z piatich na desať rokov a 3) akceptovanie elektronického súhlasu ubytovateľa s ubytovaním štátneho príslušníka tretej krajiny. Tieto zmeny by mohli mať pozitívne sociálne vplyvy, a to vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám.

Komisia odporúča predkladateľovi v bode 4.4 analýzy identifikovať, popísať a kvantifikovať vplyvy na zamestnanosť a na trh práce.

Odôvodnenie: Návrh zákona okrem iného predpokladá aj zavedenie práva príjemcu dočasného útočiska na prechodný pobyt na konkrétny účel, najmä na účel zamestnania. Vzhľadom na to, že status dočasného útočiska na území SR užíva viac ako 131-tisíc Ukrajincov, predkladateľ v doložke vybraných vplyvov konštatuje, že ich výpadok zo slovenského trhu práce by bol „nezanedbateľný“.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

K analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy

V súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov Komisia žiada vypracovať analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy na bežný rok a tri nasledujúce rozpočtové roky.

Komisia žiada uviesť údaj o tom, ktorej kapitoly štátneho rozpočtu sa predmetné príjmy týkajú v tabuľke č. 1/A v textovej časti príslušného riadku, nie v zátvorke pod vyčísleným vplyvom.

Zároveň Komisia žiada do tabuliek č. 1/A a č. 3 doplniť, že predmetné príjmy kapitoly VPS sa týkajú podpoložky EKRK 221 002 Správne poplatky.

Súčasne Komisia žiada v časti 2.2.4. analýzy vplyvov na rozpočet slová „príloha zákona č. 145/1995 Z. z. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o správnych poplatkoch“ nahradiť slovami „príloha zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov“.

Komisia odporúča prehodnotiť/zreálniť príjmy kvantifikované v analýze vplyvov na rozpočet vzhľadom na to, že aj samotný predkladateľ uvádza, že ide o ideálne číslo za predpokladu, že všetci príjemcovia dočasného útočiska požiadajú o doklad o pobyte a suma príjmu do rozpočtu môže byť výrazne nižšia.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamena zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

JUDr. Martin Semanco
predseda Komisie